तूत्तरपदम्, वाडवानलादौ पूर्वपदम्। एवमन्येऽपि[1] यथासंभवं पदांशदोषा ज्ञेयाः। निरर्थकत्वादीनां त्रयाणां च पदमात्रगतत्वेनैव लक्ष्ये संभवः। क्रमतो[1] यथा—

'मुञ्च मानं हि मानिनि ॥'

अत्र हि[2]शब्दो वृत्तपूरणमात्रप्रयोजनः।

'कुम्भं हन्ति कृशोदरी ॥'

अत्र हन्[3]तीति गमनार्थे पठितमपि न तत्र समर्थम्।

'गाण्डीवी[4] कनकशिलानिभं भुजाभ्या-
माजघ्ने विषमविलोचनस्य वक्षः ॥'

'आङो यमहनः', 'स्वाङ्गकर्मकाच्च' इत्यनुशासनबलादाङ्पूर्वस्य हनः स्वाङ्गकर्मकस्यैवात्मनेपदं नियमितम्। इह तु तल्लङ्घितमिति व्याकरणलक्षणहीनत्वात् च्युतसंस्कारत्वम्।

नन्वत्र 'आजघ्ने' इति पदस्य स्वतो न दुष्टता, अपि तु पदान्तरापेक्षयैव। इत्यस्य वाक्यदोषता। मैवम्। तथाहि गुणदोषालंकाराणां

ब्दपरित्यागेन तत्पर्यायशब्दान्तरदानेऽपि तदर्थबोधकम् ॥ **उत्तरपदमिति**। न परिवृत्तिसहमित्यनुषङ्गः। एवमग्रेऽपि ॥ **एवमिति**। 'प्रकटितम्' इत्यादौ कटिशब्दो ग्राम्यः। 'संभवन्ति रसेऽपि यत्' इति यदुक्तं तदुदाहर्तुमाह— **निरर्थकत्वादीनामिति**। आदिना असमर्थत्वच्युतसंस्कारयोर्ग्रहणम् ॥ **अत्र** गमनार्थे न समर्थं न प्रतिपत्तिक्षमम् ॥ **तल्लङ्घितमिति**। अनुशासनमन्यथाकृत-

---

1. एवमन्येऽपीति। 'कस्मिन्कर्मणि सामर्थ्यमस्य नोत्तपवेतराम्। अयं साधुचरस्तस्मादञ्जलिर्वध्यतामिह ॥' इत्यादौ पदैकदेशे संदिग्धत्वमनुसंधेयम्। तथाहि—इह साधुचरपदस्य चरेत्येकदेशः पूर्वं साधुरित्यर्थे 'भूतपूर्वे चरट्' इति सूत्रेण व्युत्पादितः। अथवा साधुषु चरतीत्यर्थे 'चरेष्टः' इत्यनेनेति प्रकरणाद्यभावे वक्तृतात्पर्यसंदेहः ॥

2. हीति। अत्र 'उत्फुल्लकमलकेसर–' (३५२ पृ.) इति प्रकाशोदाहरणं द्रष्टव्यम् ॥

3. हन्तीति। अत्र 'तीर्थान्तरेषु स्नानेन समुपार्जितसत्कृतिः। सुरस्रोतस्विनीमेष हन्ति संप्रति सादरम् ॥' इत्युपजीव्यम् ॥

4. गाण्डीवीति। 'उन्मज्जन्मकर इवामरापगाया वेगेन प्रतिमुखमेत्य बाणनद्याः।' इत्येतत्पूर्वार्धम् ॥

---

1. 'क्रमतः' घ-पुस्तके नास्ति.